

Inayat Khan

**Filosofie, psychologie,
mystiek**

Soefi leringen

PANTAVRHEL
U I T G E V E R I J

Filosofie, psychologie, mystiek – Inayat Khan

Oorspronkelijke titel: Philosophy, Psychology, Mysticism

© 2015 vertaling uit het Engels: Nederlands Publicatiecomité van de Soefibeweging

Grafische vormgeving: Michel de Boer

Uitgeverij Panta Rhei, Katwijk aan Zee

ISBN 978.90.8840.133.6

NUR 720

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Voorwoord.....	7
Deel 1: Filosofie.....	9
1 Illusie en werkelijkheid.....	10
2 Geest en materie (1).....	15
3 Akasha.....	22
4 Vibraties (1).....	27
5 Vibraties (2).....	31
6 Atmosfeer.....	36
7 Licht.....	40
8 Intelligentie.....	44
9 De wet van ritme.....	48
10 Het drievoudige, tweevoudige, en enkelvoudige aspect van de natuur.....	53
11 De geest: binnen in ons en om ons heen.....	57
12 Geest en materie (2).....	61
13 Geest en materie (3).....	65
14 De ziel op haar weg naar manifestatie en vandaar weer terug naar haar oorspronkelijke toestand.....	69
15 Geluid, 1. De manifestatie van geluid op het fysieke niveau.....	74
16 Geluid, 2. Het effect van geluid op het fysieke lichaam.....	77
17 De stem.....	83
Deel 2: Psychologie.....	89
1 Natuurwetenschap en psychologie.....	90
2 Suggestie.....	93
3 Suggestie Indruk en geloof.....	98
4 Suggestie Kleuren, vormen, namen.....	103
5 Suggestie Woord en stem.....	107
6 Suggestie Beweging.....	111
7 Suggestie in de praktijk.....	115
8 Houding.....	118
9 Magnetisme.....	122

10	Fysiek magnetisme Aantrekking en afstoting 1.....	125
11	Het magnetisme van de mind	128
12	Het magnetisme van het hart Aantrekking en afstoting 2.....	132
13	Het magnetisme van de ziel	137
14	Magnetisme Aard en ontwikkeling.....	140
15	Psychologie, meesterschap over je mind	144
16	Tweelingzielen	150
17	Natuur en karakter	155

Deel 3: Mystiek..... 163

1	De drie stappen	164
2	Mystiek in het leven	168
3	Het opheffen van het bewustzijn naar een hoger niveau	173
4	Het pad naar God	177
5	Het ideaal van de mysticus	183
6	Natuur	186
7	Het ideaal	190
8	De moraal van de mysticus	196
9	Broeder- en zusterschap	200
10	Liefde	205
11	Schoonheid	209
12	Zelfkennis	213
13	Realisatie van het ware ego	218
14	Het afstemmen van de geest	222
15	De manier van zien van een mysticus	227
16	De eigenschappen van de mysticus	233
17	De inspiratie en kracht van een mysticus	238

VOORWOORD

Hazrat Inayat Khan, de soefimysticus en leraar, gaf in de zomerscholen in Suresnes van 1925 en 1926 een serie lezingen over 'Philosophy, Psychology and Mysticism'. In deze lezingen gaf hij zijn gedachten over deze drie belangrijke onderwerpen en zijn leerlingen beschouwen deze diepe gedachten als basis voor zijn mystieke leer van het soefisme.

Als we zijn hele rijke oeuvre overzien, dan valt ons op dat hij in de volgende boeken de hoofdlijnen van zijn gedachtengoed heeft aangegeven: *In een oosterse rozentuin*; *De eenheid van religieuze idealen*; *De ziel, vanwaar, waarheen?* en tenslotte dit boek over filosofie, psychologie en mystiek. Daarnaast natuurlijk zijn drie boeken met aforismen, gebeden en gedichten: de *Gayan*, *Vadan*, *Nirtan*.

De lezingen uit dit boek verschenen pas in boekvorm in 1964 als deel IX in de serie van dertien delen uitgegeven door Barrie & Rockliff, Londen. Daarvoor werden de lezingen gebruikt om voor te lezen tijdens de Internationale Zomerscholen (eerst in Suresnes, daarna in Den Haag). In 1956 verscheen een boek met deze zelfde tekst bij de Nederlandse uitgever Heynis in Zaandijk in opdracht van International Headquarters of the Sufi Movement.

Hazrat Inayat Khan was bovenal een mysticus en dichter en zijn benadering van deze onderwerpen geeft dat duidelijk aan. Hij was geen wetenschapper, geen rationale, systematische denker, maar hij had een grote inspiratie en was een spreekbuis voor wat hem geopenbaard was. Daarbij gebruikte hij heel subtiel de nuances van zijn denken, die zijn gedachten buitengewoon goed weergaven. Hazrat Inayat Khan was een groot musicus en hoewel hij zijn muziek opgaf om zich totaal aan de verspreiding van het soefisme te wijden, zijn muziek en ritme was heel duidelijk in zijn lezingen waarneembaar.

Hazrat Inayat Khan gaf zijn leringen meestal door het gesproken woord. De enige boeken die hij schreef zijn de *Gayan* en *Vadan*. De *Nirtan* in na zijn heengaan uitgegeven aan de hand van geschreven teksten. Hoewel hij soms ook dicteerde aan één van zijn secretaresses, zijn vrijwel alle leringen neergeschreven, mondelinge lezingen. Zijn stijl was levendig, en bevatte veel verhalen en ook humoristische opmerkingen. In deze tekst is geprobeerd het uitgesproken woord zo getrouw mogelijk te volgen.

Door de uitgave van de Complete Works door de Nekbakht Stichting kunnen wij nu lezen hoe de soefileraar deze lezingen uitsprak. In deze uitgave is het redactionele werk dan ook minimaal.

Is dit werk zijn ‘magnum opus’? Zeker is dat deze lezingen de bekroning zijn van wat Hazrat Inayat Khan aan zijn leerlingen, en aan de wereld wilde geven.

In 1926 was de laatste Zomerschool, die hij persoonlijk leidde. Op 13 december 1926 was hij voor het laatst bij zijn leerlingen. Daarna vertrok hij naar India, zijn geliefde moederland, waar hij spoedig zou heengaan.

Deel 1
Filosofie

Illusie en werkelijkheid

Wanneer een spiritueel mens beweert dat alles illusie is, dan zal een materialistisch persoon zeggen: “Laat me dan zien waar de werkelijkheid is!” Vaak gebruiken mensen het woord illusie zonder voldoende bij deze vraag te hebben stilgestaan. Wanneer je tegen iemand die pijn heeft zegt: “Het is een illusie”, dan zal degene met pijn zeggen: “Voor mij is het echt. Als jij pijn zou lijden, dan zou je niet zeggen dat het een illusie is”. Als dit probleem niet wordt opgelost, dan zal een mens ziekte een illusie noemen, zo lang zijn geduld nog niet is uitgeput. Maar op zeker moment raakt zijn geduld op en noemt hij het niet langer een illusie, maar werkelijkheid. Als je begint aan het einde, dan eindig je nu eenmaal bij het begin. Om iets wat onze zintuigen als illusie waarnemen ook zo te noemen, vraagt begrip voor de aard en het karakter van illusie. Dan pas kunnen we onszelf en anderen ervan overtuigen dat het een illusie is.

Wat we ook studeren, telkens zullen we weer ontdekken dat de dingen zich aanvankelijk op een bepaalde manier voordoen, maar bij nauwkeuriger waarneming anders blijken te zijn. Een specifieke chemische stof heeft een bepaalde naam, maar wanneer we zien wat zijn oorsprong is, waar deze vandaan komt, dan komen we uiteindelijk iets heel anders op het spoor. Wanneer we de oorsprong ervan ontdekken, denken we ineens: “Waarom noemen we deze stof eigenlijk zo? Er hoort eigenlijk een heel andere naam bij”. Wanneer we mechanica en de daarbij behorende namen en vormen bestuderen, dan ontdekken we steeds weer dat wat er werkzaam is totaal verschilt van de uiterlijke vorm ervan. Het voorgaande illustreert, dat de buitenkant van de dingen het geheim van hun oorsprong aan onze ogen onttrekt. Toch herkennen we alle dingen aan hun buitenkant. Om het geheim van de dingen te kennen, moeten we graven tot aan hun fundamenten.

Als je moderne biologie studeert, ga je je verbazen over de oorsprong

van de mens. Toch zou zelfs bij het ontdekken van de missing link tussen mens en aap de menselijke oorsprong nog niet volledig onderzocht zijn. Natuur en karakter van het oppervlak der dingen maken het bijna onmogelijk om er namen voor te verzinnen en er op te plakken, omdat onze kennis van die dingen immers zo beperkt is. Hoe dieper we de dingen onderzoeken, hoe minder we zullen denken, dat we de dingen zúsof zo kunnen noemen. Alles in de wereld is bedekt, en als die bedekking eraf gehaald wordt, dan is er weer een nieuwe bedekking. In elk ding zit dus weer iets anders verstopt en je raakt niet tot aan de kern, tenzij je het geheim kent om er te komen. Daarom gaan de geleerden van de wereld die hun hele leven doorbrengen met studie tot zo ver en niet verder. Je kunt een zeer geleerde man die al heel veel theorieën heeft ontwikkeld vragen: “Wat is de kern van dit alles?” Hij zal zeggen: “Ik weet het niet, maar als het kon, zou ik het willen weten”.

Om de aard van illusie te begrijpen moet je twee dingen bedenken. Ten eerste: alles wat veranderlijk is, is illusie. Ten tweede: wat instabiel is, is een illusie. Wat instabiel en veranderlijk is, is er tegelijkertijd wel en niet en is daarom een illusie. Er bestaan twee wetten. De ene wet zegt dat een ding verandert en de andere wet zegt dat een ding oplost, vernietigd wordt, uiteen valt. Beide zijn weliswaar transformaties, maar het verschil zit hem in het feit, dat we het ding slechts in één vorm begeren. Als steenkool in diamant veranderd is, dan willen we die heel graag hebben, maar als kamfer gesmolten is, hebben we er geen belangstelling meer voor.

Als we de uiterlijke vorm van dingen die onderhevig zijn aan verandering en vernietiging werkelijkheid noemen, wat is dan illusie? Waarom hebben we dat woord eigenlijk nodig? Het woord “illusie” verwijst naar iets wat niet betrouwbaar is, niet constant is. De woorden echten onecht gebruiken we binnen de grenzen van ons bevattingsvermogen van de dingen. Het metaal goud wordt bijvoorbeeld goud genoemd en de imitatie ervan wordt imitatie genoemd. Op het eerste gezicht zijn beide gelijk. Het is pas bij scherpere observatie, dat we onderscheid tussen goud en haar imitatie kunnen maken. De stabiliteit van goud maakt, dat we het “echt” goud noemen. Wanneer je zegt dat een vriendschap “echt” is, is dat net zo. Wat stabiel is, is werkelijkheid; wat vluchtig is,

is onecht. Als we met deze ogen naar de hele schepping kijken, zien we illusie alom. Als er al werkelijkheid aangetroffen kan worden, dan is die te vinden bij de diepste fundamenteën van de schepping. De illusie is de bedekking en de werkelijkheid bevindt zich diep daaronder. Zo is het ook met lichaam en ziel: de eerste is de illusie en de tweede de realiteit. Bij de bloem en haar geur is de eerste een illusie en de tweede realiteit: ze blijft als een geest, ze leeft.

Hoe langer iets leeft, hoe reëler het toont. Toch is datgene wat we realiteit noemen nog fundamenteler. In ons dagelijks leven gebruiken we het woord ‘realiteit’, maar het vergt kennis van alles wat er te kennen is om echt te beseffen wat realiteit voorstelt. Deze kennis verwerf je door het vinden van de realiteit die aan de basis van alle dingen ligt. De zoektocht naar realiteit is de ware scholing, de ware kennis en het leren dat echt de moeite waard is. Bij het op waarde schatten van deze realiteit, bij het bewonderen en liefhebben ervan, ga je steeds verder in de richting van het doel dat de werkelijkheid zelf is.

Wanneer we bedenken dat alles wat we in ons leven nastreven – een wens, een verlangen, het voorwerp van onze liefde – een illusie is en dat we daar dag en nacht mee bezig zijn, dan voelen we ons teleurgesteld. Wanneer al het kenbare, zichtbare en voelbare een illusie is, dan vraag je je af wat nu eigenlijk realiteit genoemd kan worden. Niet iedereen staat hier dagelijks bij stil. De wijze mens ontwikkelt deze gedachte echter van nature en ze zet hem aan tot zoeken naar werkelijkheid. In vroeger tijden was het de taak van religie om mensen bewust te maken van de werkelijkheid. Nu religie jammer genoeg geen rol meer speelt, wekt het moderne onderwijs juist interesse in illusoire zaken in plaats van de zoektocht naar de werkelijkheid te stimuleren. Toch kun je niet weglopen van de realiteit. Ze trekt je gewoon aan. Zelfs bij je interesse in wetenschap, literatuur, schone kunsten en psychologie ben je onbewust op zoek naar de werkelijkheid. Maar zoeken naar werkelijkheid in illusie is als het zoeken naar de maan op aarde. Met de ogen van illusie willen de mensen het aanzicht van de werkelijkheid zien en met de oren van illusie willen ze haar stem horen. De realiteit die zich diep in je bevindt helpt je de werkelijkheid te vinden.

In deze schepping, die slechts uit illusie bestaat, is een bepaald doel